

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

17.11.2014 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Българска национална телевизия

✓ Критики за неразумни харчове

Служебният кабинет е направил неразумни разходи, без да се отчетат приходите. Така обясниха от левицата защо се налага актуализация на бюджета. От БСП обаче се обявиха против заложените свръхдефицит. Днес червените обсъдиха със синдикатите и бизнеса предстоящото прекрояване на средствата в хазната.

Според левицата една от възможностите е разходите по гарантираните влогове да бъдат покрити със средства от управление "Банково" в БНБ, където се съхраняват задължителните банкови резерви.

Представителите на бизнеса бяха категорични – евентуален свръхдефицит би ни отдалечил от еврозоната. Синдикатите от своя страна пък поискаха държавата да покрие сметките на държавните предприятия в КТБ, така както е предвидено в закона, а държавата да не дава заем на Фонда за гарантиране на влоговете.

Михаил Миков – председател на ПГ на БСП: Има резерви, мисля, че това се споделя от всички в приходната част включително и във връзка с едно растящо потребление точно преди коледните празници.

Милена Ангелова – Асоциация на индустриалния капитал: Незабавно да се разгледа възможността за кандидатстване на страната ни към присъединяване към единния банков надзор, тъй като мислим, че в този период това ще даде допълнителна стабилност.

Николай Ненков – КНСБ: Вместо държавата да дава директно 2 млрд. лв. заем, самият фонд да емитира заем за своя сметка, като успердно с това държавата да поеме държавни гаранции за неговото изплащане.

Нова телевизия

✓ Синдикалист: Пенсиите не са работа за министрите, а за експертите

Според Манолов да спасиш КТБ, но да кажеш, че няма пари за пенсионерите, е обидно

"На фона на раздаването с лека ръка на милиарди, за да оправяш грешките на сульо и пульо и разни крадци, но да кажеш, че няма пари за пенсионерите, звучи обидно към хората", каза в студиото на „Събуди се“ зам.-председателят на КТ "Подкрепа" Димитър Манолов. „Пенсиите не са работа на министрите, а на експертите. Ивайло Калфин не е експерт по пенсиите“, допълни той.

„Имало е случаи в България когато се е давало на хората, и случаи, в които не се е. По Дянковски без Дянков – може и така да се тълкуват нещата. Истината е, че трябва да има подкрепа и солидарност в социалната система. Пътят тази година е да има допълнително социално подпомагане, въпреки тежката ситуация. Дори да бъдат икономисани тези около 10 милиона допълнително, нито от това ще спечели бюджетът. Ако не се даде по-скоро ще остане горчивина още в началото на мандата“, каза бившият социален министър и социален експерт Иван Нейков. Според него пред Ивайло Калфин няма верен ход.

"Коледни надбавки за пенсионерите трябва да има и ще има. В момента се играе на добро и лошо ченге - социалният министър Ивайло Калфин и финансовия Владислав Горанов", допълни той.

"Икономистите са хора, които влизат да следват с география и числата малко им бягат. В цялата тази история с пенсионната реформа беше натоварено цяло едно поколение. На фона на тази лекота, с която се раздават милиарда, тази тема за натоваване с пенсионни добавки е нелепа", категоричен беше Манолов. Той припомни, че през 2011 година експертите са направили модел, който е бил много добре балансиран и приспособен към обществото. "След това Дянков направи всичко, което му беше на акъла, и нещата загинаха", допълни синдикалистът.

„Всяка година се правят преговори между синдикати и работодатели за определяне на минимални доходи. Това са базите, върху които се внасят осигуровки и се трупат средства за изплащане на пенсии. В една част от дейностите те успяват да се договорят, в други – не. Бяха избирани два подхода, които бяха грешни“, каза от своя страна Ивелин Желязков от Асоциацията за индустриалния капитал.

✓ Р. Радев: Правителството да развива разумни макрополитики

Правителството трябва да развива разумни макрополитики, за да постигне висок БВП. Коментарът е на заместник-председателя на АИКБ Румен Радев във вечерния блок "Денят" на България ON AIR. Според Радев кабинетът не трябва да допуска висок бюджетен дефицит през 2015 г.

[ТВ 7](#)

✓ БСП се консултира за финансите

Бизнесът настоява за приемането на ясна времева рамка за влизане на страната ни в Евроразоната. Превишаването на бюджетния дефицит през 2014-та година е опасно за страната, коментира лидерът на БСП Михаил Миков на среща с работодатели и синдикалисти. Бизнесът настоява политиките да приемат ясна времева рамка за влизане на страната ни в Евроразоната. Синдикатите предлагат вместо да се тегли нов държавен заем, Фондът за гарантиране на влоговете да емитира заем за своя сметка, за който да се издадат държавни гаранции.

Депутатите от БСП вече внесоха законопроект, който предвижда финансирането на Фонда за гарантиране на влоговете да стане със заем от БНБ, а банките да повишат вноските си във фонда. По този повод губернорът Иван Искров изпрати писмо до председателя на Народното събрание Цеца Цачева, в което обяснява, че ако тези текстове се приемат, ще създадат проблеми с европейските институции и рискове за финансовата стабилност на страната. "Мене ли ме атакува г-н Искров? Пратете му много здраве! Г-н Борисов му каза нещо снощи, нека да се вслуша!", беше отговорът на Миков.

От КНСБ предлагат вместо държавата да тегли нов заем, Фондът за гарантиране на влоговете да емитира облигации за своя сметка, а държавата да издаде гаранции за тях. "Ако Фондът емитира дълг, цели, целева емисия към Търговските банки, те по-лесно биха могли да поемат такива дългосрочни условия на погасяване и отделно от това ще дадат своя принос за предотвратяване на евентуални, не дай Боже, проблеми в банковата система", обясни Николай Ненков от КНСБ.

С актуализацията на Бюджета, сметките на бюджетните организации в Корпоративна търговска банка ще се поемат от държавата и тя ще стане кредитор на банката. Синдикатите попитаха дали този подход не може да се приложи и за държавните фирми със сметки в КТБ.

"Ние не подкрепяме отмяната на разпоредбите на Закона за ограничаване на разплащанията в брой по отношение на вложителите в Корпоративна търговска банка," заяви Милена Ангелова от Асоциация на индустриалния капитал в България.

Заради големия бюджетен дефицит работодателите са притеснени, че това забавя кандидатстването на България в Евроразоната. Ако има външно-политическа подкрепа за влизане в Евроразоната, най-рано това може да стане през 2018-та година, смятат от Българската стопанска камара.

✓ Работещите губят от почасовото заплащане

Почасовото заплащане на труда е мечтата на работодателя, но то не дава сигурност за работещите. Осигурителната ни система не е адаптирана към това и ако се въведе веднага, не е ясно как ще се отчита стажът на хората и какво правим, ако часовете са по-малко от 4 или пък повече от 4, но по-малко от 8, заяви в студиото на "Добро утро, България!" Мика Зайкова.

Работещите ще губят, категорична е тя. За да заработи ефективно почасовото заплащане, са необходими законодателни промени.

На друго мнение беше Добрин Иванов – изпълнителен директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Според него ще се увеличи ефективността и производителността на работниците, защото ще работят толкова време, колкото работа има.

Проблем наистина има, призна Иванов, но той е в начина, по който се формира минималната работна заплата.

Трябва да има плавно увеличаване на пенсионната възраст, съгласиха се гостите, но въпросът е в това, което влиза в системата – парите от осигуровки. Без политика по доходите, колкото и да увеличаваме възрастта, пак няма да напълним фондовете, отбеляза Зайкова.

[Вестник Дума](#)

✓ Михаил Миков: Вредно и опасно ще бъде превишаване на бюджетния дефицит от 3%

Синдикалисти, работодатели и индустриалци подкрепиха БСП в търсенето на резерви в приходната част

Трябва да се направи всичко възможно бюджетният дефицит да не превишава 3% при актуализацията на бюджета за 2014 г., защото това ще бъде вредно и опасно за страната. Това обяви вчера председателят на БСП Михаил Миков след среща в НС с представители на синдикати, работодатели и индустриалци. Той е категоричен, че има резерви в приходната част, включително с растящото потребление точно пред коледните и новогодишните празници. Според Миков служебният кабинет е направил разходи, без да се държи сметка за развитието на приходната част. Лидерът на БСП поясни, че на срещата са коментирани и въпроси, свързани с данъчната политика, такса смет, социално-осигурителни въпроси. Представителите на синдикатите и работодателите се съгласиха с тезите на левицата за необходимостта да не се превишава бюджетният дефицит от 3% и че има резерви, които могат да се ползват от приходната част.

Зам.-председателят на Българската стопанска камара Димитър Бранков отбеляза, че още при обсъждането на актуализацията със служебния кабинет са се обявили против превишаване на ограничението за бюджетния дефицит от 3 на сто от БВП. Той посочи, че е необходима ясна времева рамка за влизане в еврозоната, като най-близката възможна дата е 2018 г. По думите на Бранков влизането в процедура по свръхдефицит би отдалечило това най-вероятно с още 2 години.

В предложената от правителството актуализация необяснимо са взети 4 млн. лв. от Министерството на културата, докато във варианта, подготвен от служебния кабинет, са били дадени допълнително средства, припомни вицепрезидентът на КНСБ Николай Ненков. Той настоя парите да бъдат върнати на ведомството. Ненков посочи, че продължава да липсва решение на казуса с изплащането на парите на "Напоителни системи". Синдикатът настоява спешно да се заделят необходимите средства за извършване на финансираните от държавата дейности и да бъдат разплатени дължимите суми на работниците. По думите на Ненков средства са необходими и в сферата на образованието за осигуряване на новата минимална заплата за непедагогическия персонал. Той представи предложение на КНСБ как да се напълни Фондът за гарантиране на влоговете. "Нека самият фонд да имитира заем за своя сметка, като успоредно с това държавата да поеме гаранции за неговото изплащане. Ако Фондът емитира целева емисия към търговските банки, те полесно биха могли да поемат дългосрочни условия на погасяване на дължимите суми на вложителите в трезора", смята Ненков.

Настояваме да бъдат положени всички усилия за задържане на бюджетния дефицит в рамките на 3% от прогнозния БВП, заяви Милена Ангелова, главен секретар на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Препоръчваме на всички министерства и ведомства да направят повторен преглед и анализ на нуждите от финансови средства до края на 2014 г. и всички разходи, които не са начислени и могат да бъдат отложени, да бъдат прехвърлени за 2015 г., допълни Ангелова.

cross.bg

✓ Работещите губят от почасовото заплащане

/КРОСС/Почасовото заплащане на труда е мечтата на работодателя, но то не дава сигурност за работещите. Осигурителната ни система не е адаптирана към това и ако се въведе веднага, не е ясно как ще се отчита стажът на хората и какво правим, ако часовете са по-малко от 4 или пък повече от 4, но по-малко от 8, заяви в студиото на TV7 Мика Зайкова. Работещите ще губят, категорична е тя. За да заработи ефективно почасовото заплащане, са необходими законодателни промени.

На друго мнение беше Добрин Иванов - изпълнителен директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Според него ще се увеличи ефективността и производителността на работниците, защото ще работят толкова време, колкото работа има.

Проблем наистина има, призна Иванов, но той е в начина, по който се формира минималната работна заплата.

Трябва да има плавно увеличаване на пенсионната възраст, съгласиха се гостите, но въпросът е в това, което влиза в системата - парите от осигуровки. Без политика по доходите, колкото и да увеличаваме възрастта, пак няма да напълним фондовете, отбеляза Зайкова.

[Вестник Стандарт](http://vestnikstandart.com)

✓ Манолов: Пенсии не са работа на министрите

София. "На фона на раздаването с лека ръка на милиарди, за да оправяш грешките на сульо и пульо и разни крадци, но да кажеш, че няма пари за пенсионерите, звучи обидно към хората". Това заяви заместник-председателят на КТ "Подкрепа" Димитър Манолов в предаването „Събуди се“ по Нова тв. "Пенсии не са работа на министрите, а на експертите. Ивайло Калфин не е експерт по пенсията", обясни той.

"Имало е случаи в България когато се е давало на хората, и случаи, в които не се е. По Дянковски без Дянков – може и така да се тълкуват нещата. Истината е, че трябва да има подкрепа и солидарност в социалната система. Пътят тази година е да има допълнително социално подпомагане, въпреки тежката ситуация. Дори да бъдат икономисани тези около 10 милиона допълнително, нито от това ще спечели бюджетът. Ако не се даде по-скоро ще остане горчивина още в началото на мандата", каза от своя страна бившият социален министър и социален експерт Иван Нейков.

"Икономистите са хора, които влизат да следват с география и числата малко им бягат. В цялата тази история с пенсионната реформа беше натоварено цяло едно поколение. На фона на тази лекота, с която се раздават милиарда, тази тема за натоварване с пенсионни добавки е нелепа", категоричен бе Манолов.

През 2011 г. експертите са направили модел, който е бил много добре балансиран и приспособен към обществото, припомни синдикалистът. "След това Дянков направи всичко, което му беше на акъла, и нещата загинаха", допълни той.

"Всяка година се правят преговори между синдикати и работодатели за определяне на минимални доходи. Това са базите, върху които се внасят осигуровки и се трупат средства за изплащане на пенсия. В една част от дейностите те успяват да се договорят, в други – не. Бяха избирани два подхода, които бяха грешни", коментира Ивелин Желязков от Асоциацията за индустриалния капитал.

✓ **Високият дефицит ни отдалечава от Еврозоната, притеснен бизнесът**

Вредно и опасно за страната ще е да се превиши бюджетният дефицит за 2014 г. Това обяви председателят на БСП Михаил Миков след проведената среща със синдикати и работодатели по повод актуализацията на бюджета.

Той коментира, че има резерви в приходната част, включително и при едно растящо потребление преди празниците Коледа и Нова година. Миков упрекна служебния кабинет за това, че са направили разходи, без да се държи сметка за развитието на приходната част.

Лидерът на БСП и депутатите от левицата са коментирали със синдикатите и други въпроси, свързани с данъчната политика, таксата „Смет“, социално-осигурителни система.

Димитър Бранков от Българската стопанска камара (БСК) посочи, че бюджетният дефицит не трябва да надвишава 3%. Като причина за това, той изтъкна необходимостта от тясна времева рамка за влизане на България в Еврозоната.

Всяко едно действие, в това число бюджетни отклонения, отказ или забавяне на реформи, отдалечават страната ни. „До момента не сме чули ясна позиция за срок на влизане“, обяви Бранков и допълни, че най-ранната възможна дата технически е през 2018 година. Влизането в процедура за свръхдефицит обаче фактически ни отдалечава с още 2 години, смята той.

Асоциацията на индустриалния капитал също се обявява против превишаването на 3% дефицит. „Освен лошата икономическа ситуация, също така ни притеснява и отлагането на кандидатстването на България в Еврозоната“, посочи Милена Ангелова, представител на асоциацията. Асоциацията на индустриалния капитал е предложила незабавно да се разгледа възможността за кандидатстване на страната ни за присъединяване към Единния банков надзор, тъй като това ще даде допълнителна стабилност и предвидимост на банковата система.

От синдикална гледна точка е необяснимо, че 4 млн. лв. са взети от Министерството на културата, след като при варианта на служебното правителство са били дадени допълнителни средства, смята Николай Ненков от КНСБ. Това, по думите му, ще доведе до проблеми. Все още липсва решение на казуса с „Напоителни системи“. „Настояваме да се заделят средства за разплащане на дължимите от бюджета суми на „Напоителни системи“ за извършване на дейности, които по закон се финансират от държавата“, заяви той.

Темата КТБ също е била на дневен ред. Синдикатите предлагат вместо държавата директно да дава 2 млрд. заем на Фонда за гарантиране на влоговете, самият фонд да емитира заем за своя сметка, като успоредно с това държавата да поеме гаранции за изплащането му.

„Нашият мотив е, че в противен случай трябва да се сключи поне 10-годишен договор за заем между държавата и фонда и ще предизвика дългосрочно блокиране на Фонд „Държавни средства“, коментира Ненков. Ако фондът емитира дълг, целева емисия към търговските банки, те по-лесно биха могли да поемат дългосрочни условия за погасяване и едновременно ще изразят подкрепа за преодоляване и на евентуални по-нататъшни проблеми в банковата система.

Положителен момент е, че бюджетът ще поеме сметките на бюджетните организации и ще стане кредитор на банките според Ненков. По думите му това е стъпка напред за решаване на проблема с влоговете на бюджетни организации, които се управляват от държавата. Ще поставим въпроса дали може този подход да се приложи към държавните дружества, които имат сметки в тази банка.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник 24 часа

✓ **1% ръст, дефицит под 3% и инфлация 1,8% през 2015 г.**

1% ръст на икономиката, дефицит под 3% и инфлацията от 1,1 до 1,8%. Това предвижда бюджетът за 2015 г. Проектозаконът ще бъде внесен в парламента до края на месеца.

Прогнозата е направена при разчет за минималната заплата с 40 лв. отгоре над сегашните 340 лв. Все още не са уточнени новите размери на пенсиите и социалните плащания, не е изчистен и спорният въпрос за коледните добавки за пенсионерите. Очаква се това да стане ясно до края на седмицата след разговори между екипите на финансовия министър Владислав Горанов и на социалния Ивайло Калфин, за да бъдат изчистени спорните въпроси.

В проекта за новия бюджет имало предвидени целево 150 млн. лв. за връщане на удържания през тази година 10% данък върху доходите на хората на минимална заплата. По данни на финансовото министерство става дума за 460 000 души. Пред депутатите от бюджетната комисия миналата седмица министър Горанов заяви, че няма да отменя плоския данък от 10%, но облекчението за хората с минимални доходи ще отпадне от 2016 г.

Още няма яснота и за новите дългови тавани догодина. Експерти от ведомството на Горанов твърдят, че те ще зависят от условията, при които България ще емитира нов дълг до края на 2014 г., от прогнозите за бюджетния дефицит, както и от развитието на казуса с КТБ.

Преди да стартира бюджетната процедура за догодина, парламентът трябва да гласува актуализацията на тазгодишния. При дебатите в комисията Горанов обеща, че ако събираемостта на приходите се подобри и не се оправдае прогнозата за

минус 1 млрд. лв., ще започне реструктуриране на разходите. Целта е заложеният за тази година свръхдефицит от 3,7% да падне под 3%.

Горанов обясни, че България ще поиска от Брюксел мостово финансиране за 1-1,5 млрд. евро. От тях 2 млрд. лв. ще отидат като заем за фонда за гарантиране на влоговете. 900 млн. лв. остават буфер, ако има нужда от нова ликвидна подкрепа за банките и 1,6 млрд. лв. за покриване на текущия дефицит.

Горанов: Прехвърлени депозити в КТБ остават без гаранция

Притежатели на влогове в затворени банки, които са направили цесионни сделки с тях, вече няма да бъдат гарантирани, независимо от размера им, както и от размера на цесията. Това предвижда нов проект за промени в закона за гарантиране на влоговете, предложен от финансовото министерство, който бе приет на първо четене в бюджетната комисия миналата седмица.

Финансовият министър Владислав Горанов обясни, че текстът не обезсилва цесиите и не оспорва тяхната законност. Идеята е, че след промени в определението за влог, длъжникът, който придобива депозит чрез цесии, да няма право да претендира за законовата гаранция до 196 000 лв., защото до поставянето на банката под специален надзор той всъщност не е бил вложител.

Той обаче си остава кредитор на затворената банка и може да получи своето вземане, но вече накрая на опашката от кредитори и след осребряване на масата на несъстоятелността на вече затворена банка, в т.ч. и КТБ.

✓ **Безработицата намалява до 10,8%**

Безработицата у нас намалява. Намаляват обаче и доходите на българите, съобщава Нова телевизия, позовавайки се на данни от статистиката за третото тримесечие на годината.

Хората без работа са 10,8%.

По данни на статистиката близо 370 хиляди са безработните у нас. По-голямата част от хората без работа са мъже - 57 на сто (211,6), с 54 хиляди по-малко са безработните жени. Много голяма част от хората са дълготрайно безработни. Над 61% нямат работа една или повече години. А техният брой в сравнение с предходното тримесечие се увеличава.

Над 3 милиона са българите, които имат работа. Повечето са мъже – 54 на сто от всички. Най-много хора работят в сектора на услугите, следва индустрията, селското, горско и рибно стопанство.

Средният доход на българина от заплата през лятото е бил 649 лева. Това е по-малко в сравнение със същия период на миналата година. Повече от половината от тези пари са отивали за храна.

✓ **От 2015 г. подаваме данъчни декларации онлайн и безплатно**

Пропорционалното облагане с 10% на доходите, на печалбата на фирмите, 20% ДДС през 2015 г. и отлагане с една година на вдигането на акциза за цигарите. Това предвиждат предложенията на финансовото министерство за поправки в данъчните закони.

Кабинетът ги одобри на последното си заседание, още същия ден те влязоха в парламента и вече минаха на първо четене през временната бюджетна комисия.

Промяна ще има в Данъчно осигурителния и процесуален кодекс. Тя ще позволи всеки данъкоплатец, който иска да се възползва от предимствата на декларирането онлайн, да го прави и безплатно, чрез персоналния идентификационен код - т.нар. ПИК

В момента декларирането и плащането са достъпни само за хора и фирми, които имат електронен подпис, който трябва да бъде закупен.

Пред комисията, финансовият министър Владислав Горанов обясни, че в момента само 14% от хората декларират налози онлайн, защото процедурата не е безплатна. Идеята му е чрез ПИК, услугата да стане такава, което ще спести време и на гражданите и на данъчната администрация.

Поправките в закона за акцизите и данъчните складове пък предвиждат отлагане с още една година повишаването на акцизните ставки за цигарите. Така достигането на исканите от ЕС 180 лв. за 1000 къса през 2018 г. ще станат на три, вместо начетири стъпки, но в замяна всяка стъпка ще е по-голяма. Предложението на финансовото министерство предвижда през 2015 г. запазване на сегашните 148 лв. за 1000 къса, през 2016 г. той да стане 165 лв., а от 2017 г. - 177 лв., и през 2018 г. до 180 лв. за 1000 къса.

След заседанието на кабинета министър Горанов обясни мотивите за отлагането така: "Преди да сме уверени, че сме намалили драстично увеличилата се през последните години контрабанда, не смятаме за удачно да повишаваме акциза." Той добави, че със сливането на НАП и митниците в обща приходна агенция се надява да намали корупцията и контрабандата и да повиши събираемостта.

Междувременно в парламента Реформаторският блок внесе свои предложения за поправки в закона за местните данъци и такси. Проектът предвижда данъчни отстъпки в размер на 50% да получат и собствениците на автомобили с мощност до 150 конски сили, при условие, че те отговарят на стандартите Евро 3 и Евро 4. За собствениците на автомобили, които отговарят на Евро 5 или Евро 6 отстъпката да е 60%. В момента тя важи само за коли до 101 к. с.

Според Мартин Димитров, който е един от вносителите, действащото ограничение не съответства на съвременните разбирания за мощност на автомобил

среден клас. Реформаторите са категорични, че приемането на техните предложения ще насърчи купуването на нови и по-екологично чисти автомобили.

Реформаторският блок предлага и връщането на 5% отстъпка при плащане на такса битови отпадъци до 30 април всяка година. Освен че така режимът за плащане на такса смет ще се уеднакви с този за данъка за колите, те смятат, че ще се

създаде стимул за хората да се издължават навреме и изцяло към местните власти. Предстои предложението да се обсъжда на второ четене в бюджетната комисия, заедно с останалите предложения за промени в данъчните закони.

В проект за поправки на закона за ДДС, внесен от финансовото министерство, се променя режимът при който ще се облагат доставчиците на далекосъобщителни услуги, радио-телевизионно излъчване и услуги електронен път.

Новите текстове предвиждат в страните от ЕС начисляването на косвения данък да се разпределя между държавата, в която е регистрирана компанията -

доставчик и държавата, в която живеят потребителите на неговата услуга.

Промените в Закона за корпоративното подоходно облагане, подготвени от финансовото министерство, предвиждат минимална или регионална помощ чрез данъчни облекчения- например за извършване на производствена дейност в общини с безработица, по-висока от средната за страната, както и данъчното облекчение за земеделски производители да бъдат приведени в съответствие с евроизискванията.

От 1 януари 2015 г. България вече няма да облага еднократно при източника и

доходите от лихви, авторски и лицензионни възнаграждения, които изплащат български компании на чуждестранни фирми от ЕС.

Причината за отмяната е, че е изтекъл 8 годишния гратисен период, който сме получили при влизането ни в ЕС.

В поправки на Закона за местните данъци и такси, предложени от финансовото министерство, се облекчава задължението за деклариране на придобитите по безвъзмезден начин имуществата от лица, които са освободени от плащане на този данък.

Вестник Труд

✓ Коалиционно чудене за пенсионната възраст

Около въпроса за увеличаване на пенсионната възраст в следващите години, или реформата, започната от Симеон Дянков ще бъде отново замразена, продължават да се трупат неизвестни, установи проучване на „Труд“.

Съгласие по темата няма нито в правителството, нито в партиите, подкрепящи кабинета, а до крайния срок за решението остават по-малко от 30 работни дни.

Изключение не правят дори депутатите от ГЕРБ, въпреки че министърът на финансите Владислав Горанов вече даде указания бюджетът за 2015 г. да се смята при увеличение на стажа и възрастта за пенсия с по 4 месеца от Нова година, както е записано в Кодекса за социално осигуряване. От НОИ обявиха, че правят разчети при тези параметри.

Народните представители от ГЕРБ обаче тепърва ще обсъждат въпроса на заседание на парламентарната си група следващата седмица и още не е сигурно, че ще се следва точно моделът "Дянков". Според източник на „Труд“, ако има предложение за промяна в закона, тя ще бъде внесена от Министерския съвет, а не от депутатите от ГЕРБ.

Реформаторският блок също няма окончателно становище по темата.

Източници на „Труд“ от Реформаторския блок обясниха, че трябва да се направи всичко възможно пенсионната реформа да тръгне от Нова година, но не по плана, разписан от финансовия министър от предишния кабинет „Борисов“ - Симеон Дянков. Той предвижда от 1 януари 2015 г. възрастта и стажът за пенсия да се увеличат с по 4 месеца. Имало шанс обаче и догодина възрастта и стажът да останат замразени.

За подобен вариант многократно намекна и социалният министър Ивайло Калфин (АБВ). Според него въпросът трябва да се уреди но не на парче, а с цялостно решение за пенсионна реформа, което да се вземе през 2015 г.

От Патриотичния фронт заявиха категорично, че възрастта и стажът за пенсия не трябва да се увеличават, а БСП вече внесе законопроект в тази насока.

Според социалистите пенсионната възраст трябва да остане на сегашното си ниво - 63 години и 8 месеца за мъжете и 60 години и 8 месеца за жените. БСП предлага и възможност хората да могат да се пенсионират при недостигащи до 24 месеца възраст и/или стаж, но с намалена пенсия.

ДПС, което е в опозиция, също няма ясно становище за пенсионната възраст догодина. Ще изразим позицията си, когато има внесен законопроект, каза Хасан Адемов.

Сегашното положение

В момента при най-масовата трета категория труд мъжете се пенсионират на 63 години и 8 месеца. За жените възрастта е 60 години и 8 месеца. Работещите втора категория труд (шофьори градски транспорт, машинисти и др.) слагат край на кариерата си на 57 години и 8 месеца за мъжете и 52 години и 8 месеца - за жените.

В най-тежката първа категория (миньори, летци и др.) пенсионирането е на 52 години и 8 месеца при мъжете, а при жените - на 47 години и 8 месеца.

Планът "Дянков"

Реформата, започната от экс финансовия министър Симеон Дянков и разписана в осигурителния кодекс, предвижда догодина за трета категория труд мъжете да се пенсионират на 64 години, а жените - на 61. За втора категория труд догодина възрастта трябва да скочи на 58 години и 6 месеца при мъжете и 53 години и 6 месеца - при жените.

При първа категория числата са 53 години и 6 месеца за мъже и 48 години и 6 месеца - за жени.

✓ Потреблението неочаквано повиши икономиката

През третото тримесечие брутният вътрешен продукт е нараснал реално с 1.6% на годишна база

Икономиката на България продължава да расте с изненадващо високи темпове. През третото тримесечие на 2014 г. брутният вътрешен продукт (БВП) е нараснал реално с 1.6% на годишна и 0.5% на месечна база, показват данните на НСИ. Експресните оценки за предходния период показаха същите нива на нарастване. Разликата този път е, че БВП расте и номинално – с 1.2 млрд. лв. спрямо година по-рано. Данните са изненадващи на фона на слабия туристически сезон - кризата в Украйна и поевтиняващата руска рубла доведоха по-малко гости от двете страни. Освен това оценките на бизнеса за бизнес средата и очакванията им не са положителни. Все пак причина за ръст е потреблението, като едно от обясненията е, че то е започнало да се възстановява заради понижението цени на някои стоки и услуги.

През първото шестмесечие на 2014 г. БВП намаляваше номинално, но растеше реално. Причината за тази "аномалия" е наличието на дефлация (спад в цените). За да получат реалните стойности на икономическия растеж, експертите от НСИ имат нужда не само от номиналните стойности на произведени стоки и услуги за съответния период, но и да премахнат влиянието на ценовия фактор. При наличие на дефлация през съответното тримесечие се използва отрицателен дефлатор и заради това се получава така. Очевидно обаче този ефект е бил по-слаб през последното тримесечие, още повече че през него спадът на цените беше по-малък.

Причина за растеж

Данните на статистиката показват, че основна причина за този номинален ръст е повишеното крайно потребление. Спрямо нивата от миналата година то нараства с 1.6%, а при сравнение с предходното тримесечие – с 0.5%. От началото на годината крайното потребление се увеличава постоянно спрямо предходната година. Делът му във формирането на БВП е 70.7%, или 15.845 млрд. лв.

Нарастването на потреблението се влияе положително от намаляването на цените на дребно. От средата на 2013 г. дефлацията се е настанила в българската икономика. В началото отрицателната инфлация се дължеше на чисто административни причини – правителството на Пламен Орешарски намали цената на електроенергията на три пъти в рамките на една година. След тези интервенции на регулирания пазар цената на тока беше свалена с приблизително 20%. Държавна намеса имаше и на пазара на топлоенергия, газовите доставки и др. От средата на тази година обаче се появи и друг фактор, който влияе върху понижението на индекса на потребителските цени (ИПЦ). Това са постоянно падащите цени на нефта, търгуван на международните пазари. Петролът сорт брент поевтиня с 30% за пет месеца и в петък цената му спадна под 80 долара за барел. Подобно ниско ниво беше отчетено за последно в началото на 2010 г. Това се отразява върху цената на петролните деривати – бензин, дизел, пропан-бутан и др., което пък се пренася върху всички стоки и услуги, зависещи пряко или косвено от горивата.

Бизнес активност

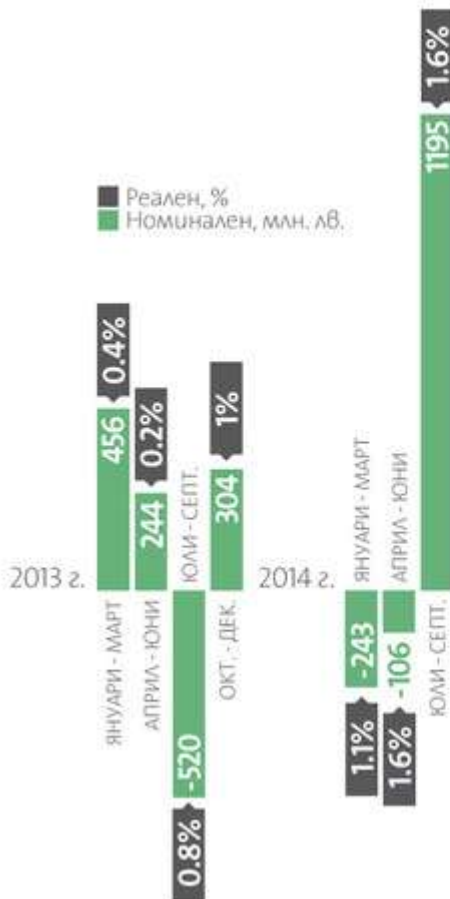
Спадащите цени явно се използват от бизнеса за нови инвестиции, натрупване на запаси от суровини, материали и продукция. От данните на НСИ се вижда, че брутно капиталобразуване, което формира 21.7% от БВП, продължава да нараства с бързи темпове. През третото тримесечие е отчетен годишен ръст от 4.2% до 4.870 млрд. лв. Статистиката показва още, че от средата на 2013 г. този показател расте средно с 5% всяко тримесечие.

В същото време анкетите на НСИ всеки месец отчитат негативни настроения у по-голямата част от анкетираните мениджъри на предприятия. През октомври общият показател на бизнес климата се понижи с 0.5 пункта в сравнение с предходния месец. Статистиката отчете, че вече пет поредни месеца предприятията не виждат как средата за правене на бизнес у нас би се подобрила. Ръстът на инвестиционните разходи при очаквания за спадащи цени на продукцията, свиване на капацитета на производство и несигурност за пазарите, които отчитат анкетите на НСИ може да се обясни именно с спадащите цени и желанието на производителите да се възползват от тях. Негативни очаквания правят и мениджъри в анкета на ЕУ (стр 6).

Ефекти

Данните на НСИ за икономическия растеж засега надхвърлят прогнозите за тази година на Министерството на финансите (1.5%), на Международния валутен фонд (1.4%) и Европейската банка за възстановяване и развитие (1.5%). Номиналният ръст на БВП е добра новина за бюджета, тъй като в хазната ще влязат повече средства. Служебното правителство ревизира надолу прогнозите си за номиналното покачване на икономиката с 2.4 млрд. лв. и за цялата година предвиждаше не повече от 79.2 млрд. лв. Добрите новини от последните две тримесечия дават надежда за повече приходи, което би трябвало да се отрази под формата на свиване на бюджетния дефицит за тази година. Според приетата на първо четене в парламентарната комисия по бюджет и финанси актуализация на бюджета за 2014 г. дефицитът на касова основа в края на годината ще е 3.7% от прогнозния БВП.

ГОДИШЕН РЪСТ НА БВП

ГОДИШНО ИЗМЕНЕНИЕ НА ЦЕНОВИЯ ИНДЕКС

✓ Растежът на европейската икономика надмина очакванията

Германия избегна рецесията, Франция отчете най-голямото увеличение на БВП от година

Икономическият растеж в еврозоната и Европейския съюз надминаха очакванията на специалистите. Данните за брутният вътрешен продукт (БВП) за третото тримесечие показват, че Германия не изпадна в рецесия, а Франция регистрира най-големия си ръст от повече от година. Еврозоната отчита слаб растеж от 0.2% през третото тримесечие спрямо предходното въпреки очакванията за свиване на икономиките на валутния съюз, отбелязва Reuters. Ръстът за периода на целия Европейски съюз (ЕС) е 0.3% в сравнение с предходното тримесечие. През второто тримесечие икономиката на еврозоната нарасна с 0.1%, а тази на ЕС - с 0.2%. На годишна база ръстът на сезонно коригирания брутен вътрешен продукт през третото тримесечие е 0.8% в еврозоната и 1.3% в ЕС, се посочва в съобщението на Евростат.

Германия се спаси от рецесия

Големият ръст на потребителските разходи и умереното увеличение на външната търговия предотвратиха свиването на германската икономика. През третото тримесечие икономиката на Германия е отбелязала ръст от 0.1%. Пазарите очакваха с интерес данните за БВП на Германия, след като той спадна с 0.1% през второто тримесечие, изтъква Reuters.

Франция се представя по-добре от очакваното, отбелязвайки ръст на БВП от 0.3% спрямо второто тримесечие. Според Филип Вачтъор, главен икономист в Natixis Asset Management, основна причина за това е увеличаването на публичните разходи в страната, които са нараснали с 0.8% на тримесечна база.

След дълги години на свиване гръцкият БВП се е покачил на тримесечна база с 0.7% и с 1.4% на годишна, като Wall Street Journal дори я посочва като една от "звездите" на еврозоната. Прогнозите на анализаторите бяха за нулев растеж. Страната излезе от близо 6-годишната рецесия през първото тримесечие на годината, ако се съди по ревизираните данни на Евростат за периода. Сред другите икономики в ЕС, които се представят добре, са тези на Холандия, Финландия, Словакия и Испания.

"Това е доказателство, че реформите в периферните страни са започнали да дават резултат, казва Кристиан Шулц, икономист в Berenberg Economics пред Financial Times. Според експерта това показва, че отговорът на кризата от страните в еврозоната не е бил пълен провал.

Слабо представяне

За разлика от най-големите икономики в ЕС – Германия и Франция, тази на Италия се представи зле. БВП на Италия е спаднал с 0.1%, като по този начин за тринадесето поредно тримесечие отчита понижението. Италия е най-бавно растящата икономика в еврозоната през последното десетилетие и единствената от големите в ЕС, която е в рецесия.

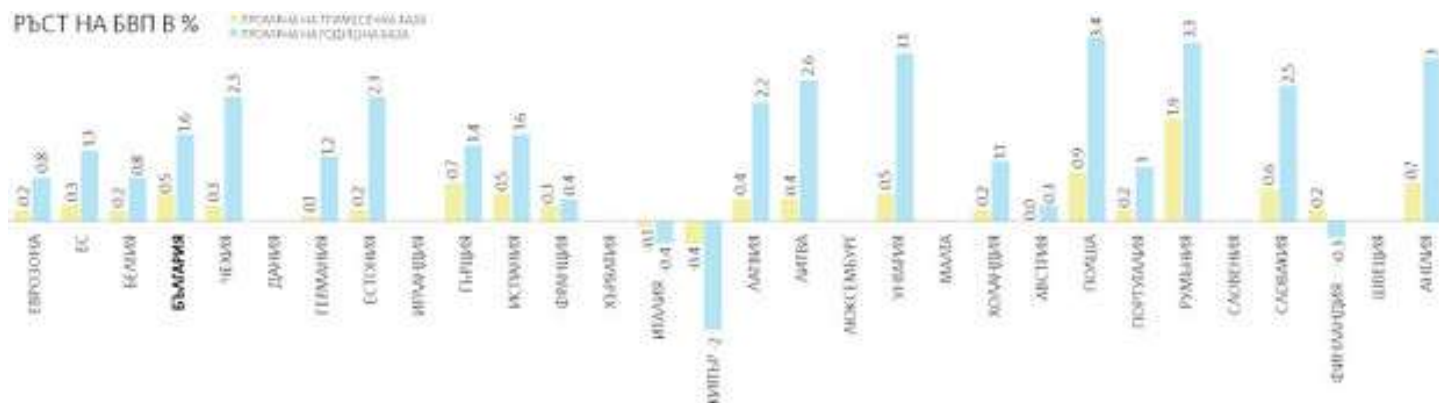
Единствената друга страна в евросъюза, чиято икономика отчита спад на тримесечна база, е Кипър - с 0.4%.

Натиск за повече стимули

Данните за БВП на еврозоната и ЕС, макар и не чак толкова лоши, колкото се очакваше, ще доведат до по-силен натиск върху управляващите за намиране на нови начини за увеличаване на икономическия ръст, изтъква Wall Street Journal и припомня предупреждението на американския финансов министър на САЩ Джейкъб Лю, че Европа е изправена пред "изгубено десетилетие".

Италия и Франция вече притискат ЕС да предприеме повече мерки за стимулиране на растежа вместо за свиване на бюджетните дефиците, което да позволи избягването на нова рецесия. Германия обаче се противопоставя на такива мерки. В момента икономиката на ЕС остава с 2 процентни пункта по-малка, отколкото беше през есента на 2008 г., когато започна глобалната финансова криза.

✓ Бизнесът очаква влошаване на икономиката

Активността на пазара на сливания и придобивания в България ще остане непроменена, сочи проучване на EY

Според преобладаващата част от бизнеса състоянието на българската икономика ще продължи да се влошава, а основната заплаха за дейността на компаниите в страната ще бъде продължаващата глобална политическа нестабилност. Същевременно активността на пазара на сливания и придобивания (M&A) ще остане сравнително непроменена от настоящите си равнища, смятат мениджърите в България.

Това показват данните от барометъра на доверието към икономическата среда на консултантската компания EY. Според 40% от представителите на бизнеса в страната икономиката се влошава, а едва 27% виждат подобрене (виж графиката). Две трети от тях не очакват и сериозни раздвижвания на пазара на сливания и придобивания, като едва 9% залагат на подобни трансакции за растеж на бизнеса си.

Проучването Capital Confidence Barometer се провежда два пъти годишно, като изследва нагласите на над 1600 висши мениджъри на компании от над 60 държави за очакванията им за развитието на световната и местните икономика, плановете им за следващите 12 месеца и прогнозите им за активността на пазара на сливания и придобивания.

Умерени очаквания в България

Преобладаващите прогнози за влошаване на икономиката в България обуславят и нагласите на местните мениджъри по отношение на наемането на персонал в следващите месеци. Близко две трети (60%) от тях посочват, че плановете им не включват изменение в броя на служителите. Делът на тези, които смятат да увеличават работната си ръка (27%), съвпада с този на мениджърите, отбелязващи подобрене в икономиката на страната, сочат данните на EY.

В следващите 12 месеца около една трета (36%) от българските компании ще заложат на промени в предлаганите от тях продукти и услуги за органичния си растеж, докато една четвърт посочват, че ще се фокусират по-сериозно върху основните си продукти и настоящите си пазари. По 13% от мениджърите смятат да насочат усилията си към използването на технологиите за разработване на нови пазари или продукти, към увеличаването на развойната дейност или представянето на нови продукти, както и към разработването на нови канали за продажба.

Основните фактори, които ще движат M&A активността на българския пазар през следващата година, ще бъдат стремежът на компаниите да завладеят пазарен дял на съществуващите си пазари (47%), привличането на таланти (40%) и желанието им да развият дейността си в посока нови продукти и/или услуги (33%). Излизането на нови географски пазари (27%), намаляването на разходите и подобряване на маржовете на печалбата (20%), както и получаването на достъп до нови технологии и интелектуална собственост (20%) също ще са сред двигателите на сливанията и придобиванията на пазара, макар и в не толкова голяма степен.

Като най-вероятни чуждестранни дестинации за инвестиции на българските компании барометърът очертава Македония, Румъния, Сърбия, Великобритания и Гърция. Според мениджърите в страната главните предизвикателства пред M&A стратегията на българския бизнес в следващите 12 месеца ще бъдат разминаванията между очакванията на купувачите и продавачите (т.нар. valuation gap), наличието на финансиране и липсата на достатъчно възможности и на подходящи за придобиване бизнеси.

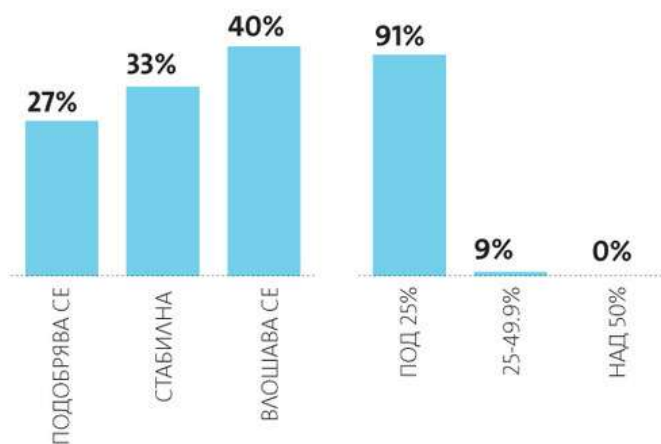
Оптимизъм в региона и по света

Резултатите сочат, че за разлика от българските си колеги мениджърите от страните от Централна и Югоизточна Европа гледат по-оптимистично в бъдещето, като близо половината (46%) от тях смятат, че местните им икономики се подобряват, а делът на тези, които очакват да участват в M&A сделки, почти се удвоява спрямо година по-рано и достига 37%.

На глобално равнище нагласите също са по-положителни, като близо половината от мениджърите (44%) смятат, че световната икономика е стабилна, което ще подпомогне засилването на апетита за сливания и придобивания след петгодишен застой на пазара. В следващите 12 месеца 40% от компаниите предвиждат сделки. За разлика от 2014 г., която беше доминирана от мегасливания, обаче резултатите от проучването сочат, че през следващата година в огромната си част (81%) интересът ще е към трансакции на стойност под 1 млрд. долара. Според анализаторите от EY това е сигнал, че новата вълна сливания и придобивания ще е фокусирана предимно върху разширяването на основния бизнес на компаниите.

КАКВО Е СПОРЕД ВАС СЪСТОЯНИЕТО НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА В МОМЕНТА

КАКВА ЧАСТ ОТ ОЧАКВАНИЯ ВИ РАСТЕЖ ПРЕЗ НАСТОЯЩАТА ФИСКАЛНА ГОДИНА ЩЕ Е В РЕЗУЛТАТ НА ПРИДОБИВАНИЯ?

КОИ СА НАЙ-ГОЛЕМИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ РИСКОВЕ ПРЕД БИЗНЕСА ВИ В СЛЕДВАЩИТЕ 6-12 МЕСЕЦА

КАКВИ СА ОЧАКВАНИЯТА ВИ ЗА ПАЗАРА НА СЛИВАНИЯ И ПРИДОБИВАНИЯ В БЪЛГАРИЯ В СЛЕДВАЩИТЕ 12 МЕСЕЦА

ИСТОЧНИК: EY CAPITAL CONFIDENCE BAROMETER

✓ България остава без нови европрограми поне още година

Само две програми вероятно ще бъдат подадени официално до крайния срок в понеделник, а останалите ЕК ще остави за след юни 2015 г.

България най-вероятно ще остави огромна част от европейските програми за новия период да стартират едва във втората половина на 2015 г. Това научи "Капитал" от източници в различни министерства и хора, занимаващи се със създаването на новите оперативни програми.

Преди две седмици Европейската комисия е изпратила грама до всички държави-членки, в която е уведомила, че всички оперативни програми, подадени официално до 17 ноември (понеделник), ще бъдат разгледани и евентуално - одобрени, до края на тази година. Всички останали, които са закъснели за този срок, ще бъдат отложени за след юни 2015 г. Причината е, че в началото на 2015 г., новата Комисия възнамерява да отвори за преговори и годишния бюджет и многогодишната финансова рамка (бюджета на ЕС за 2014-2020 г.). Докато траят тези преговори, нищо няма да бъде прегледано и одобрявано, така че най-ранният срок, в който нови програми могат да бъдат пуснати, е юни догодина.

Това де факто значи, че след безплодната 2014г., 2015 г. също може да остане без почти никакви нови програми и съответно - без нови влизащи пари.

Явно съзнавайки този риск, новото правителство реши преди дни да отвори през 2015 г. процедури за 6,8 млрд. лв, които да покриват всички програми, още преди реално те да са одобрени. Така бюджетът ще даде предварително част от парите, които после ще чака да му бъдат възстановени, в случай че до края на 2015 г. ЕК одобри всички програми.

Към момента, готови за подаване са програма и половина, коментира неофициално източник от управлението на системата. Единствено "Развитие на човешките ресурси" е сигурна за одобрение през тази година, а с доста сериозни усилия в срока може да влезе и "Регионално развитие". "Повечето програми са в трагично състояние, има нужда от допълнителни корекции, не на всички коментари на Комисията е отговорено. Можем да ги пуснем, но би било безсмислено", казва той.

Хаос и паника

За този краен срок в администрацията се знае поне от около месец, но в последните няколко дни, консултантите по европрограми са щурмували с въпроси Министерство на икономиката, за да го натиснат да подаде окончателно новата бизнес-програма "Иновации и Конкурентоспособност" до понеделник, за да не се стигне до едногодишно забавяне. "Това реално ще лиши бизнеса от възможността за достъп до европейските средства по програмата и през цялата следваща година", предупреждават от Българската асоциация на консултантите по Европейски програми (БАКЕП). Предложено е работната група, в която влизат бизнес, консултанти и експерти, да даде писмено одобрение максимално бързо, през уикенда, без допълнителни коментари, за да се влезе в срока.

По същия начин към момента оперира "Регионално развитие". Програмата дълго време беше затлачена от проблема за броя на градовете, които ще се финансират, като общините и министерството настояваше да са 67, а Комисията - поне двойно по-малко. Това обаче е разрешим проблем, счита неофициално представител на правителството. За сметка на това, газовата връзка със Сърбия, заложена в "Конкурентоспособност", както и други детайли вероятно ще спънат програмата преди крайния срок, независимо от бързането.

"Околна среда" е много далече от приключване, както призна пред "Капитал" преди време служебният министър Светлана Жекова. Причината е най-вече липсата на водна реформа и несъответствията между желанията на България и тези на Комисията. Изненадващо е, че "Транспорт" също не е готова - там отдавна е ясно, че ще има 50 на 50 разделение между ж.п. и пътна инфраструктура. Явно ще се прави опит да се вкарат допълнително пътища в програмата, защото както ресорният вицепремиер Томислав Дончев обяви, "ще се влачим по корем, за да довършим Хемус", а също се мисли и за неговия любим проект - тунелът под Шипка.

След като кабинетът "Орешарски" замота процеса с цяла година, служебното правителство явно не е имало време да подготви програмите във финален вариант в двата си месеца на управление. Вицепремиерът по еврофондовете в служебния кабинет Илияна Цанова коментира, че датата е станала известна внезапно в началото на октомври, когато Комисията е обявила плановете си. Според нея обаче, могат да бъдат пуснати до крайния срок още "Наука и образование", както и "Конкурентоспособност и иновации".

Резервен вариант

Тъй като това ще е тежък удар - България де факто няма да използва две поредни години почти никакви европейски пари, новият кабинет е приел спешен план, с който да омекоти този удар. Ще бъдат отворени процедури почти по всички програми, съобщи преди дни Томислав Дончев. По "Транспорт" ще се отворят втората фаза на жп линията Пловдив-Бургас, огромният тунел на магистрала Струма през Кресненското дефиле, и третият лъч на метрото в София. Ще има и схеми за борба със свлачища и наводнения по "Околна среда", програми по "Човешки ресурси" и "Регионално развитие". Най-вероятно ще се отвори и поне една схема по "Конкурентоспособност", въпреки че в програмата на служебното правителство бяха обявени три.

Всички тези схеми ще бъдат финансирани с аванси до 20%, като парите ще излизат от държавния бюджет. Надеждата е до края на годината всички програми да са одобрени, а ЕК да възстанови похарчените средства. При това положение има риск пари, дадени по схема, която не е одобрена точно както е предложена, да останат невъзстановени.

[Вестник Сега](#)

✓ Прекрояването на няколко ведомства блокира държавната администрация

Депутати, министри и висши чиновници ще затънат в ремонти на закони и на сгради, назначения, заплати и щатни разписания. Реформите ще почакаат

Първите месеци на новата власт ще бъдат заети основно с вадене на "скелети от гардероба", преподреждане на министерства и агенции и кадрово прочистване и освежаване на администрацията. Както вече се разбра, само заради закриването на странното Министерство на инвестиционното проектиране трябва да бъдат прекроени 65 закона. Бюджетът на държавата свърши още през октомври и това на практика затруднява доста сектори при плащането на заплати и обществени поръчки. "Заслугата" е най-вече на БСП, която в последните дни на предния парламент отказа да подкрепи поисканата от собственото ѝ правителство актуализация. Заради продънената хазна вече седмици новите министри и депутати се занимават с проект за кърпене на държавните финанси до Нова година, вместо да готвят закона за бюджет 2015. "Разтребването" на държавата ще отнеме и енергия, и време, така необходими за реформи.

Сериозно блокиране на същинската работа се очаква в сектор "Сигурност", където управляващите се готвят да поправят пораженията от годината на кабинета "Орешарски". Реорганизациите, които правителството на Бойко Борисов вече обяви, ще продължат поне 6 месеца, преди системата да заработи нормално. От внесения от ГЕРБ проект за промени в Закона за МВР става ясно, че Главна дирекция "Борба с организираната престъпност" (ГДБОП) ще се върне в

министерството. Сега тя е в ДАНС, където я премести тогавашният вътрешен министър Цветлин Йовчев. Не е ясно как ще се прехвърлят делата, по които ГДБОП е работила в рамките на ДАНС заедно с други звена от специалната агенция. Предишното местене на делата на ГДБОП - към ДАНС - по линия на наркотици, културни ценности, корупция по високите етажи, тежка организирана престъпност и др., отне повече от половин година.

Промените в Закона за МВР се очаква да доведат до смяна на председателя на ДАНС и на главния секретар на министерството. Това пък ще доведе до промени по средните етажи.

От законопроекта не се разбира и какво ще стане със заплащането на агентите от ГДБОП, които в момента взимат по-високи възнаграждения като служители на ДАНС. Възможно е да възникнат брожения - сред антимафиотите, ако заради смяната на "шапката" има намалят заплатите, или сред другите служители на МВР, ако колегите им от ГДБОП си запазят по-високите възнаграждения.

За началото на 2015 г. е планирано да започне обединяването на Националната разузнавателна служба и военното разузнаване в Държавна агенция "Разузнаване". Сливването вече видимо изнервя работещите в двете служби най-вече заради предстоящата девоенизация, която се очаква да доведе до вълна от рапорти за напускане. Началникът на военното разузнаване Веселин Иванов смята, че няма да се направят икономии от сливането, освен ако едната служба не бъде закрыта.

Сериозни трудности създава закриването на безползното Министерство на инвестиционното проектиране (МИП), което предишните управляващи създадоха през лятото на 2013 г. като клонинг на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) по настояване на ДПС. Заради МИП миналата година депутатите прекроиха десетки закони и сега предстои да се измине обратният път - пренаписване на 65 закона. Особено важни са поправките в Закона за устройството на територията, които ще върнат на кметовете и областните управители правомощията за одобрение на проекти и издаване на разрешения за строежи с обществено финансиране на стойност над 10 млн. лева.

В куп закони, засягащи строително-инвестиционния процес, името на МИП трябва да бъде заличено или да се замени с МРРБ - като законите за регионалното развитие, водите, кадастъра и имотния регистър, за пътищата, държавната собственост, етажната собственост, енергийната ефективност, техническите изисквания към продуктите, устройството на Черноморското крайбрежие и мн. др.

И докато вливането на МИП в МРРБ, откъдето бе изкуствено отделено, ще е сравнително лесен процес, разделянето на мегаинициативата на икономиката на три ще е по-сложна, а и по-скъпа промяна. И тук предстои да се променят десетки закони, правилници и наредби, а също и да се търсят сгради за трите ведомства - на икономиката, енергетиката и туризма. Всяко от тях ще пише устройствен правилник и ще се бори за щатни бройки и за заплати. Трескавата подготовка на бюджетите за догодина и назначенията в новите министерства със сигурност ще глътнат много време и сили, преди министрите Божидар Лукарски, Теменужка Петкова и Николина Ангелкова да се захванат със същинската работа - подобряване на бизнес средата. Лукарски обеща формалностите по разделянето на мегаинициативата на три да приключат за 1 месец, но прогнозата му изглежда прекалено оптимистична. При това вече тръгна битка между ведомствата за контрола върху концесиите. Не е ясно в кое министерство ще отиде т.нар. Единен орган за управление на подземните богатства - в икономиката или в енергетиката.

Засега управляващото мнозинство отлага друга структурна промяна с потенциал да взриви приходната част на бюджета - евентуалното сливане на НАП и агенция "Митници". В публичното пространство изтече концепция, която предвиждаше двете агенции да се слейт до Нова година по формален път - чрез промяна в наименованието им. От това би произтекла механична замяна на наименования във всички закони, в които двете приходни агенции са споменати, както и преподписване на всички договори на служителите на агенция "Митници". Концепцията предвижда на следващ етап да стане реалното реструктуриране на звена и работни процеси. Миналата седмица председателят на бюджетната комисия в НС Менда Стоянова от ГЕРБ даде да се разбере, че сливане може да има след внимателен анализ на всички плюсове и минуси и избор на подходящ модел. "Ще водим тези разговори през 2015 г.", обясни тя.

✓ Бизнесът прищори правителството за такса смет

Общините предупреждават за увеличение на налога, ако се въведе задължителна отстъпка при авансово плащане
Правителство ще трябва бързо да намери най-доброто решение за това каква да е новата методика за изчисление на такса смет и кога да е готова тя. Прищорването се налага, тъй като до края на годината общините определят размера на налозите. От своя страна бизнесът настоява за въвеждане на принципа "замърсителят плаща", а не както е сега - на база данъчна оценка.

В края на 2013 г. в Закона за местните данъци и такси бе записано, че от 2015 г. размерът на таксата ще зависи от количеството боклук. Министерският съвет обаче се забави с изготвяне на методиката и това предизвика острата реакция на общините, които настояха за отлагане от 1 г. Но бизнесът се обяви против, защото от години поема по-голямата тежест от данъка.

Още в първите дни на 43-тото Народно събрание ГЕРБ внесе предложение новата методика да се разработи до март 2015 г. и да се въведе година по-късно. "Този срок не е реалистичен, ние сме против това. Ако се отменя въвеждането на новата методика, до един месец след Нова година МС трябва да приеме наредба с реда, условията и вариантите за изчисление на таксата", коментира зам.-председателят на БСК Димитър Бранков пред "Сега". Той обясни, че това е разисквано и в бюджетната комисия в НС.

Реформаторският блок също се захвана с корекции в закона. Миналата седмица от РБ предложиха да се запише, че отстъпка от 5% е задължителна, ако гражданите се издължат до 30 април. И в момента много общини са въвели преференцията при авансово плащане на такса смет, но при всички е различна. В края на миналата седмица от сдружението на общините разпространиха позиция, с която настояват отстъпката да се гласува с решение на общинските

съвети и да не е задължителна, защото ще доведе до намаление на приходите и до изкуствено повишаване на размера на таксата. В мотивите си към предложенията депутатите от РБ посочват, че приходите ще се компенсират от по-добрата събираемост. "Нормално е да има отстъпки при авансово плащане. Няма да се увеличи такса смет, защото парламентът дава основата, а общините определят ставките", коментира Бранков.

-----ИСКАНИЯ

Сдружението на общините изпрати писмо с 31 искания в девет области. В областта на еврофондовете от сдружението искат закон за управление на парите, както и критерии за разпределение на сумите от европейския фонд "Солидарност" за възстановяване на щетите от наводненията. Те настояват набирането на проектите по новия програмен период да започне още следващата година. В областта на регионалната политика общините искат промени в Закона за устройство на територията, с които да се създадат условия за по-бързо възстановяване на публичната инфраструктура от бедствията. Има и изисквания за по-тясно сътрудничество в областта на социалната политика, сигурността, здравеопазването и образованието, както и създаване на единна среда за обмен на данни между администрациите и ревизиране на нормативни документи и срокове.

[Вестник Класа](#)

✓ Износът на ток ще намалее драстично до 2018 г.

За енергетиката идват още по-тежки времена. Износът на ток от България ще намалее драстично до 2018 г. Спрямо най-добрата година – 2011, когато експортът е бил 10,661 млрд. квтч, количеството ще спадне с 40% до 6,354 млрд. квтч. Причината е, че възможностите за производство на електроенергия у нас ще стават по-малко, ТЕЦ-овете ще бъдат затваряни, а вътрешното потребление ще расте. Това стана ясно от Бюлетин за енергетиката – 2014, публикуван от ресорното министерство. В него няма нито дума за АЕЦ "Белене" и 7 блок на АЕЦ "Козлодуй". Само за десетте месеца на тази година страната ни е изнесла 7,710 млрд. квтч., пише "Преса". Това постижение ще стане невъзможно за цялата 2016 и за всички години до края на десетилетието. На 1 януари 2015 г. трябва да спре цялата ТЕЦ "Варна" /инсталирани 1260 мегавата/. Също догодина ТЕЦ "Русе" ще се лиши от половината си мощност - 84 от 169 мегавата. Заради остарели съоръжения вероятно ще спрат и други 330 мегавата във въглищни централи. В същото време не се предвижда пускането на нови базови мощности. Към енергийната система ще се присъединяват главно ВЕИ, за които вече има сключени договори. Тяхното производство обаче е непостоянно, тъй като зависи от природните сили. Според прогнозата на Електроенергийния системен оператор излишъците от електроенергия в страната са още по-малко. Затова възможностите за износ ще спаднат от 5,767 млрд. квтч догодина на 4,132 млрд. квтч. през 2020.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Нов вътрешен дълг за 1,5 млрд. до Коледа

Взимаме синдикиран заем от банки зад граница в размер до 3 млрд. лв.

Държавен дълг в размер на близо 1,5 млрд. лв. ще бъде пласиран на вътрешния пазар до Коледа. Наред с това от Министерството на финансите ще предприемат действия за поемането на нов външен държавен дълг в размер до 3 млрд. лв. Това става ясно от предложената от МС актуализация на бюджета за 2014 г. Все още не е окончателно решено, но най-вероятно новият външен дълг ще бъде под формата на синдикиран заем от няколко банки зад граница, научи "Стандарт". Вече се водят преговори с финансови институции като ЕИБ и ЕБВР, но и с частни банки, за да се постигнат най-добрите лихвени условия за страната. Пускането на нов външен дълг под формата на облигации би отнело доста повече време и затова не е най-добрият вариант в момента, тъй като до Коледа остава около месец. За пускането на ДЦК на вътрешния пазар за 1,5 млрд. лв. вече се водят разговори с банките у нас и предварителните проучвания сочат, че има голям интерес към предстоящите емисии. Все още обаче се уточнява с какъв срок и в каква валута да бъдат новите емисии ДЦК, за да има най-голям интерес към тях от страна на банките. Пускането на ДЦК на вътрешния пазар е най-бързият начин за привличане на средства във фискалния резерв. В актуализацията на бюджета е предвидено таванът на държавния дълг да се увеличи с до 4,5 млрд. лв. Това е необходимо, за да се покрие бюджетният дефицит, който с актуализацията се вдига с близо 1,6 млрд. лв. до 2,992 млрд. лв., да се предоставят средства на Фонда за гарантиране на влоговете в банките, който трябва да изплати гарантираните депозити в КТБ, както и за резерв от 900 млн. лв., в случай че възникне необходимост от нова ликвидна подкрепа. В актуализацията на бюджета е записано, че Министерският съвет може да даде на Фонда за гарантиране на влоговете заеми от централния бюджет в общ размер до 2 млрд. лв. За целта ще бъде осигурено мостово финансиране от чужбина за до 3 млрд. лв. Общо необходимите за хазната средства в размер до 4,5 млрд. лв. ще бъдат осигурени с комбинация между вътрешен и външен дълг, за да се постигнат най-добрите възможни условия - по-ниски лихви и бързо привличане на средствата.

Фискалния резерв в края на септември е 8,8 млрд. лв. Но на 30 ноември е падежът на облигациите в размер на 1,228 млрд. лв., които бяха пласирани в края на юни, за да се обезпечи безусловна подкрепа на ликвидността в българската банкова система. Следващото голямо плащане по дълга на страната е на 15 януари, когато е падежът на доларовите облигации, които бяха пласирани, когато министър на финансите беше Милен Велчев. Тогава трябва да се платят 1,086 млрд. долара (1,555 млрд. лв.). След това средства от фискалния резерв са необходими и за да се изплатят субсидии на фермерите, както и за да се финансират проекти по оперативните програми на ЕС, които след това ще бъдат възстановени от ЕС.

✓ Ремонт на Бюджет 2014 – къде са реформите?

Актуализацията на бюджетната рамка е неизбежна, но продължава практиката пари да се наливат в нереструктурирани сфери, смятат от ИПИ

По отношение на самата актуализация на бюджетните параметри трудно може да има дебат или възражения. Това можеше да се случи в първите дни след назначаването на служебния кабинет на 6-и август. Ако тогава бяха положени усилия за увеличаване на събираемостта на приходите и свиване на разходите, предложената актуализация на бюджет 2014 г. в момента можеше да изглежда много по-добре. Това обаче не се случи и след десет месеца и половина на безконтролно харчене, разходите трудно могат да се намалят значително в оставащия месец и половина. Това пише в анализ икономистът от Института за пазарна икономика Калоян Стайков.

Той коментира, че същото важи и за приходната част, което повдига въпроса за очакваните приходи от ДДС от близо 7,7 млрд. лв., което е ръст спрямо 2013 г. в размер на близо 328 млн. лв. или 4,5%. Натрупаните приходи от ДДС до септември 2014 г. са едва с 35,2 млн. лв. над нивата си за същия период на предходната година и очакването за близо десеткратно увеличаване в периода октомври-декември изглежда твърде оптимистично. През последните месеци несъмнено се наблюдават положителни фактори, които могат да подкрепят приходите от ДДС, но по-консервативното планиране изглежда по-разумно, особено като се има предвид, че именно твърде оптимистичните прогнози за приходите на предходното правителство доведоха до настоящата актуализация.

„Анализът към настоящия момент очертава сериозни проблеми, които не могат да бъдат решени без реформи в отделни системи”, посочва в министерството в мотивите си. В същото време философията на проектозакона остава непроменена – повече пари за нереструктурираните министерства и по-малко за реструктурираните, без каквито и да било усилия за подобряване на ситуацията. Предложената актуализация увеличава разходите на няколко министерства и държавни ведомства с близо 400 млн. лв., като близо 119 млн. лв. от тях са осигурени от пренасочване на средства от инвестиционната програма „Растеж и устойчиво развитие на регионите”.

Не трябва да се забравя, че в началото на август т.г. парламентът увеличи разходите на НЗОК с 225 млн. лв., което стана за сметка на орязване на парите за министерствата с 10% и на общините – с 5%. В проектозакона за актуализацията не е споменато нищо за това намаление на разходите и излиза, че министерствата, които се разпростират според бюджетите си, разполагат с 90% от годишните си разходи през 2014 г., а останалите – с пълния размер плюс още 400 млн. лв. Подобен подход трудно може да се определи като разумен, още по-малко като такъв, който предполага дори и начало на реформи във фискална сфера.

Близо 1/3 от допълнителните разходи са предвидени за МВР. Според мотивите на МФ „проблемът в системата на министерството се изостря от приетите промени в Закона за Министерството на вътрешните работи, които предвиждат увеличение на разходите за възнаграждения, материалното и социалното осигуряване за служителите, без в бюджета на министерството за 2014 г. да има предвидени средства за това”. Това означава две неща: 1) в МВР традиционно съществува проблем с разходите, който трябва да бъде адресиран и 2) съществуващият проблем допълнително е изострен от непредвидени разходи.

Последният може да бъде решен още от началото на декември т.г., тъй като законът за МВР в частта му, която увеличава възнагражденията, противоречи на действащия Закон за държавния бюджет на Република България за 2014 г. Според чл. 81, ал. 1 от ЗДБРБ за 2014 г. „Министерският съвет утвърждава разходите за персонал [...] на първостепенните разпоредители с бюджет”. Според ал. 3 „увеличение на разходите за персонал може да се извърши само с нормативен акт на Министерския съвет при структурни промени за сметка на намаление на други показатели по бюджета на съответния разпоредител с бюджет (т. 1) или при намаление на разходите за персонал по бюджетите на други разпоредители с бюджет (т. 2). Нито едно от двете условия не е изпълнено, което дава правото на Министерския съвет да поиска от Върховния административен съд да отмени промените в закона за МВР в частта за увеличаване на разходите за персонал.

Друга стъпка, която може да се предприеме за овладяване на разходите, е да се обвържат по-високите им нива през тази година с компенсирането им през следващата. Така например ако дадено ведомство, например НЗОК или МВР, има по-високи годишни разходи през тази година без това да е подкрепено от обективни причини, през следващата година ведомството ще трябва да „върне” тези разходи, като се справи с по-нисък бюджет. Същото се отнася и за ведомства, които са успели да намалят разходите си през тази година, например в резултат на дефицита на НЗОК – те ще могат да разполагат с по-голям бюджет през следващата година. Ако липсват мерки за ограничаване на разходите в проекта на актуализация на бюджета, то е поради липса на воля, а не поради липса на възможности за това.

Актуализирането на бюджетната рамка е неизбежно, но за съжаление то продължава практиката пари да се наливат в нереструктурирани сфери, а ведомствата, в които се полагат усилия, да бъдат наказвани с по-ниски бюджети. МФ реално отчита необходимостта от реформи в мотивите към проекта за актуализация на бюджета, а министрите в настоящото правителство уверяват, че такива ще има в бюджета за 2015 г. Дали това ще се потвърди и колко смели ще бъдат предложените промени предстои да видим, заключава Стайков.